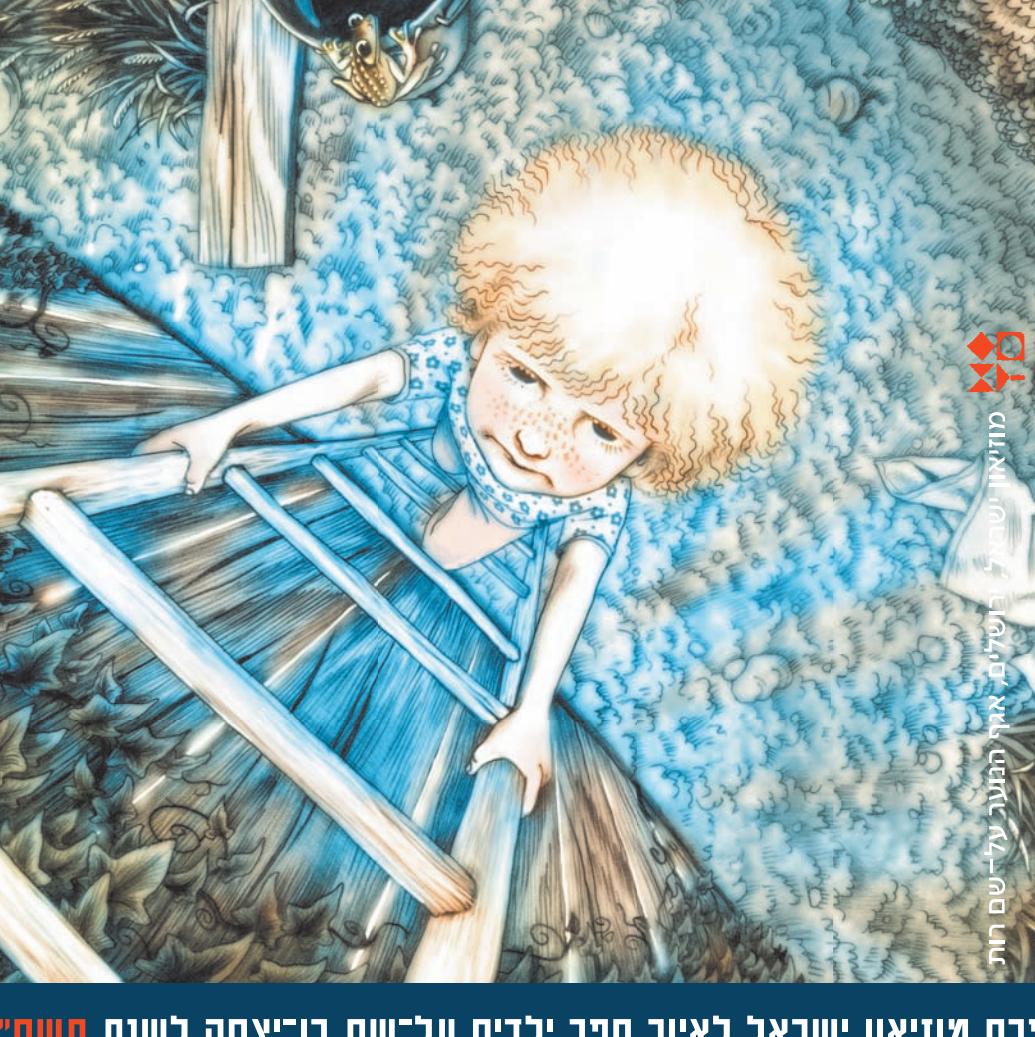

היכל הספר נס ציונה מילויי מס' 100

ירח מוניאנו ישראלי ראיון חבר יולדות ורשותם בוחאתם לשונם מושת"

פרם מוזיאון ישראל לאירוע ספר

על הפרם

אירועים הם יצירות האמנות הראשונות שאנו פוגשים בילדותנו. בפגש עם אירוע מושבנה מתק内幕יים כל המאפיינים של התבוננות ביצירת אמנות מעולה: העונג, ה:right;rig, פענוח המסר ויזיהו התקופה והמקום. פרם מוזיאון ישראל לאירוע ספר יוצרים מבקש לעורר את המודעות בתחום אמנותי זה ולטפח מאיריים מצינים.

ב-30 שנותיו הוענק הפרם אחת לשנתיים ל-10 מאיריים (אחדים זכו בו יותר מפעם אחת), הוענקו ציונים לשבח ל-45 מאיריים וביניהם ציונים מיוחדים ל-3 מאיריים נוספים – בסך הכל 80 ספרים עד היום. בשנת 2005 פרם מוזיאון ישראל ספר מקיף על המאיריים הזוכים עד לשנה זו, "ספר המאיריים הגדול".

הפרם מוענק לזכר רבבה (סופר) ומיכאל בגין'ץחה, שנהרגו בפיגוע בכיכר ציון בקי"ז 1975 והנינו אחריםם שני ילדים.

אוצרת: נורית שללה-כהן

עריכת לשון: רוטל מזובר

עיצוב התבנית הגרפי: דזווית נבו-נסלביץ'

עיצוב והפקה: סטודיו סטפני ורותי

צלום המאיריים: צור קוץ'ר

נדפס בדפוס קל, תל אביב

קסלולוג מס' 543

מספרה 2 278 359 978 965

© מוזיאון ישראל, ירושלים, 2008, כל הזכויות שמורות

ילדים עלישם בז'יזק לשנת תשס"ח [2008]

חבר השופטים

ויר: נורית שילה-כהן, אוצרת בכירה בincthomait
לחינוך מוזיאלי ואוצרת לאירוע ספרי ילדים, מוזיאון
ישראל, ירושלים

מרב סלומון, מאירית, ראש המסלול לאירוע במחלקה
لتักษורת חותונית באקדמיה לאמנויות ולעיצוב "בצלאל"
ד"ר חנה ליבנט, ראש מרכז ימימה לחקר ספרות
ילדים ונוער ולהוראתה
על במברוג, מעצבת ספרים, מחלקת הפרסומים,
מוזיאון ישראל, ירושלים

ב-27 בינואר 2008 התקנס חבר השופטים של פרט
מוזיאון ישראל לאירוע ספר ילדים עלישם בז'יזק
והחליט להעניק את הפרס (מדליה זהב) למאייר
דוד פולונסקי על הספר "לילה בלי ירח". עוד

החליטו השופטים להעניק ציוניים לשבח (מדליות
כסף) לחמית מאיריים: בתיה קולטן על הספר
"שרשתת זהב", יאננה בוקלר על הספר "ז'יזז'ו ומומו",
לנה גוברמן על הספר "בעות הסבון של גלי", יניב
שמעוני על הספר "הרפתקאות דוד אריה בערבות
רומניה" ועפרה עמית על הספר "ולדת מהם".

כללי השיפוט לבחירת הספר הזוכה

מוזיאון ישראל ממנה ארבעה שופטים מומחים, והם
מעניקים את הפרס למי שאירוי הם המעלים
ביותר. בנוסף על הפרס (מדליה זהב), חבר השופטים
זכה להעניק עד חמישה ציוניים לשבח (מדליות
כסף) וראשי החלטות שלא להעניק כלל את הפרס
או את הציוניים לשבח, אם לא נמצא ספרים ראויים.

הפרס מוענק בראש ובראשונה עלaicota
האמנותית של יצירות המאייר, אך גם ביחס לרכיביו
הספר האחרים: איכות הטקסט, הקשר בין האירוע
לtekst, התאמת לגיל הקורא, העיצוב, העימוד,
ההדפסה, הכריכה ומלאכת הספר בכללותה.

मועמדים לפרס הם ספרים שראו אור בראשונה
מי-1 בינואר 2006 עד 31 בדצמבר 2007, שמועוד
ההוצאה לאור שלהם מצוין בהם וشنנדפסו בישראל.
לפרס לשנת תשס"ח הוגשו 186 ספרים שאירעו
110 מייריים והוציאו לאור 49 הוצאות ספרים.

דוד פולונסקי

אנט בוקלר

לנה אוברמן

בתיה קולטו

עפרה עמיה

ייב שממוני

דוד פולונסקי

לילה בלי ידך

כתבו: שירה גפן, אתגר קרט
עם עובד, 2006

הוירוטואוזיות הטכנית שלו באה לידי ביטוי באיר תלת-ימדי המתאפיין גם בעומק רב ובזווית הציר המיעודת שמכניסות פנימה ושולחות החוצה. הספר עוסק ככל בנקודות מבט - של הילדה, של הירח ושל הקורא המתבונן. יש בו חזרה על רכיבים צורניים כגון התללים, הענינים והעצים, ויש ניגודים חזקים בתיאורי האור והצל. הספר מכיל סטירות ויש בוiahיגון, ואלה מהזגים בספר בנינוחות, גם בזכות חותם ההומוור הדק המשורך לכל אורכו.

בין הספר החזותי לספר המילולי נשמרת אינטגרציה. שניהם "מתכתבים" עם ספר הילדים הקלטן, "ויהי ערבית", שראה אור ב-1949, שכתבה פניה ברגשטיין (בחשראת הנס קריסטיאן אנדרסן) ואיר חיים האוזמן, והודיעשיה זהה גלי ומורומז כאחד. מופיעים בו פני הירח וגום הקוכבים מהספר הקלטני ונוספים להם תיאורי האנשה של הענינים, העצים, המכונות והבית. מלאכת הספר מוקפדת מאוד וניכרת תרומתו של מעצב הספר.

דוד פולונסקי יוצר באירועו אוירה קסומה ומיחודת שיש לה גם חלק בפענוח הסיפור. היא שורת בראש ובראשונה בזכות ה策ומות הצעוני שעוטף את הספר, של חולמים, שחורים וחומים ושל הגאון הכספי חחשוך שבו טובל הספר כלו. על רקע זה זורת פֵי כמה הגבורה זורה בראש התללים הגדול והמאיר שלא. הספר גודש מסתורין ופחד, ולכל אורכו נוחותו של הלילה מוחשית, אך אין בו רשות. בספר יש تعالומה שצריכה לבוא על פתרונה, והמאיר - במשחקי החיפוש אחרי האור, המנייע את המסע - מצליח להפעיל את המתבונן ומצמין אותו להצறך אליו ולנסות לזהות בעצמו את כל הפרטים הקטנים שמתגלים בחושך. המאייר הוא הכלוי-ידע - הוא רואה גם בחושך וגם מהגב.

בביתה קולטן

שורשות זהב: שידי מופת לילדיים מביאליק ועד יהונתן אףן

בחירה ועריכה: נירה הראל
אוחזת בית, 2007

תרבותות האיור ניכרת התייחסות עמוקיקה לכל שיר ולচרכי; לפחות אחד מן השירים מוקדשת כפולת עמודים נפרדת. כך מושג עשר ומגוון של פתרונות קומפוזיציוניים. האיור מתפרק בזאת ברמת המידע וברמה הפרשנית, הוא גם דקוטריאו וגם קלטי. עם זה הוא שומר על אחדות השפה. ריבוי הפרטים בונה עולם שלם מסביב לשיר ומצילח להעשיר אותו ובכך להאריך את

זמן ההתבוננות של הקורא המסתכל. הפעלה הצבעונית של האיורים ושל רקע הדפים שומרת על הרמונייה ובתווך כך משדרת יושן. ביוגרפיות קצורות של המשוררים בסוף של הספר מעשירות את הקורא במידע נסף ומלאות דיוונים מאויירים, העשויים ברוח איורי הספר כולם.

איוריה של ביתה קולטן מעניקים לספר אסופה של שירים זהה צביון אחד ופרשנות מרעננת. מוצעת בו קריאה חזותית מורתקת שמטעינה מחדש את השירים ברוח רלוונטי למורות סגנון הרטרו של האיורים.

יאנה בוקלר

דיזן ומולן

כתבה: רונית חכם
ספרית פועלם, 2007

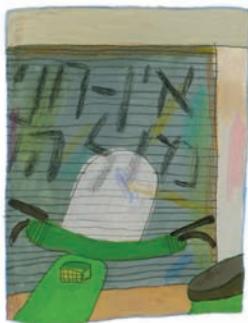
בעמודי האירור יש משחק בין פנים לחוץ, החלונות מאפשרים הצצה פנימה אך בבד הם גם החלונות של סיפור הקומיקס, שהגיבורים מדברים מתוכם בבלונים. הסיפור החזותי מרובה פרטיהם, וכל שמעמיקים להתבונן מבחןם בפרטים רבים יותר הן בדףים המלאים והן בויניניות שבדף הטקסט. הצבעוניות העשירה משלימה את שפת האירור השטוחה, העדינה והדלה במתכוון. בספר יש קונטרסט בין צבעים עזים העובדים בהרמונייה בין שתי הדמויות הראשיות, בדיק כסם שהחתוכלים מתחברים למרות שונונם, ואולי בזכותה.

האחרת האסתטית שהספר משדר מתיישבת עם העיסוק בנושאים חברתיים ובחירות; הספר מטפל בסטריאוטיפים בלי לתאר אותם, והairoו משמש חלופה מוצלחת להתרמודדות עם דעות קדומות.

דף הבטנה של הספר, המורכב מחולנות מצולמים ומאיורים שהודפסו בדואטון, משוחח עם שפת הספר כלו – הוא מראה פריטים של בית משותף ובעצמו בניו כלו כבית משותף או לחלונות של קומיקס.

איוריה של יאנה בוקלר לספר מציעים אסתטיקה וחוויה חזותית אחרת, וניכרת חדות היצירה שבהם נעשו. השיח שלהם עם ציורי ילדים מעד אחד ועם שפת הקומיקס מהצד الآخر מזמן רבוי קריונות וצפיות. הם נעימים על ציר שבקצתו האחד אובייקטים נטורייטיים מוכרים מהסבירה העירונית המקומית השגרתית (שיכון, רחוב, שכונה, מזגנים, פחי זבל, פציריה) ובקצתו הרחוק תיאורים החיים של הדמויות (עג, תרגנגולת וחמור בחולנות, אויל רミזה לדירה להשכיר"). היוצרים אוירה אחרת ומספרים התבוננות בעננה בהווי החיים בשכונה.

לנה גוברמן

בשעות הסבון של אלי

כתבה: לנה גוברמן
כתרת, זמורה-ביתן, דבר, 2006

כלו נכתב כתירוץ לתיאור הבועות – גודלות, עסיפות, מבריקות ובועלות אישיות משלهن. עיגוליות הבועות חזרת ברכיבים נוספים כמעט בכל כפולת עמודים בספר (הכדו, האהיל, הרמזו, המבורגר, גלגל הצללה, הדוגמה על החולצה). הבועה, שעתמיד נוכח בה יסוד חזק של אוור, מסמלת משאלת ממשחו מופשט, ומעניין הדיאלוג שנוצר בין הפנטזיה המרוחקת לבין מציאות החזותית הקונקרטית העשויה בפרטיהם. האIOR מצטיין בנקודות מבט לא-ישגתיות וביחסנים מקוריים של הדמיות; תമונות הפתיחה והסגירה דומות, אך פרטיה שונים, והקורא יכול לשחק בהן במשחק "מצא את ההבדלים". בכל כפולת עמודים יש פרטיהם המזמינים את עיני הילדים להתעכב עליהם. הספר רווי תנוצה ודינמיות, יש בו משחק של ציפייה ומיושן, ובמקצב הדפסוף זרועים רמזים למה שעומד לקרות, ובסתמו של דבר מתממש.

איוריה של לנה גוברמן הם המניעים את עליית הספר. מלאכת האIOR חכמה וchezocha בהומור עדין. טבעת היד נוכחת בכאן ובשפה הסגוניתית. התיאורים המקומיים והמדדיים מאד נתונים ייצוג משכנע וכובש לסביבה העירונית התל-אביבית העכשווית (מזגנים, כביסה, דוד' שימוש ואנטנות על בנייני קומות, ובאופן – רצעתם) ויצרים Shir הל לעיר תל-אביב. גלי מפריחה בעות על הגג, הן עוטפות את המילימטרים הממעטים והתמציתיות של הסיפור ומעיפות אותן קדימה אל הדמויות שהן פוגשות. התיאור של היחיד במרחב הציורי העירוני מוגש, והבועות יוצרים את הקשר הבלתי אמצעי בין גלי לדמויות האחרות. דומה שהסיפור

יניב שמעוני

הדרתקאות דוד אריה בערבות דומניה

כתב: ינץ לוי

כונרת, זמורה-ביתן, דברי 2007

יניב שמעוני עומד בהצלחה במשימה של איור ספר קריאה מרובה טקסט, סוג שלרוב הוא נטול איורים בכלל או שמלוים אותו רק איורים בשחורילבן. הספר מחולק לפרקים, והאיורים הם לעיתים ויניטות שלבות בטקסט ועתים נפרטים על-פני עמוד שלם, תמיד בקוו מתאר לאישורו, ההופך אותם מתחכמים ורכים יותר. באירועים המתארים את הגיבורים ואת סביבתם מוגמת יכולת מעניינת של יצירתי קומפוזיציה, המאפשר משחק מרשים באורו ואצל, בעבעונות מוחיקת, ובוחש הומו, ומפליא להפליג על כנפי הדמיון.

הairo אנרגטי וקצת קריקטוריוסטי, אך הוא אחראי ומדוק בפרט התקופות המתוארות. למשל יד קלה המשווה לספר דינמיות וירטואוזית, יש לו יכולת לעبور מהאנשת ג'יוקים לתיאורים ראליסטיים ומדוקים. המאפשר מתייחס אל הקלסיקה – כמו למשל אל המאייר וולט טרייר או אל הגיבורים נילס הולגרסון וגוליבר – ועושה זאת בפרשנות סגונית עצשוית. יניב שמעוני מצlich באירועי לפנות לטוחה רחוב של גלים.

עפירה עמיה ילדת משם

כתבה: חוה ניסימוב
מקטרת, 2007

ולעתים הדמויות נחתכות בהם ובקומפוזיציה מתרפרצת – ואחרים שבהם מתואר רק פרט קטן של חפצ' אחד במרכזו על רקע בהיר. לאורן כל הספר יש משחק בין הנוכחות לנעדר, בין הריק למלא, בין הכהה לבahir ובין הטקסט לאויר. גם הדמויות עצמן קיימות ולא קיימות בעת ובזונה אחת.

הצבעוניות של חומרים, כתומים ואפורים מדגישה את האיפוק ואת היצטום ומעצבת את החוויה הרגשית. הציור געשה על מצע של עץ והחומריות המדונה. העומק שהאיורים מוסיפים לאפשר הצצה פנימה המסייעת בהתמודדות עם הנושא הטעון של הספר.

הבתבנית הקטנה של הספר היא בחירה מודיקת ההופכת אותו לאינטימי ולאישי מאוד, והוא מלאת הספר מוקפתת הקפדה יתרה: עיצוב הכריכה, בחירות התבנית, איכות הנייר והצבעוניות. הספר נועד לנעורך והוא פתוח גם לקריאה של מבוגרים.

המאירית **עפירה עמיה** מנהלת דיאלוג מעניין עם הטקסט בספר המיעוד הזה, אף שכל אחד מהם – גם האיויר וגם הטקסט – יכול לעמוד בפני עצמו. הדיזשיה האסוציאטיבי בין האיויר לטקסט מבטא את העמדת הרגשית, יותר משזהו משתמש אמצעי המכחשה או פרשנות. האיוירים באים להעשיר את הטקסט המסופר ולתת פנים לדמויות, ווש בהם שימוש מעניין בתובנות חזותיות תרבותיות, כמו למשל בפני המדונה. העומק שהאיורים מוסיפים מאפשר הצצה פנימה המסייעת בהתמודדות עם הנושא הטעון של הספר.

הבתבנית הקטנה של הספר היא בחירה מודיקת המשמשת את המאירית גם בדיאלוג המתמיד שלא עם שאלות של יחסיו הגדול והקומפוזיציה. לדף בדף בספר יש מקצב ובו מופיעים לסירוגין דפי איויר שפרטיו ממלאים את הדף כולו –

